

POET'S CORNER

D. SAM ABRAMS

Gabriel Alomar, poeta

Aquest any és el centenari de la primera edició d'un dels millors llibres de la poesia catalana moderna: *La columna de foc*, del gran autor mallorquí Gabriel Alomar (1873-1941). Alomar era un excel·lent assagista, narrador, pensador polític i cultural, teòric de la literatura, poeta i articulista. Només va arribar a publicar un sol llibre de poemes, *La columna de foc*, que, en realitat, era una mena d'obra poètica reunida. Per aquesta raó, si seguim la bella primera edició d'Antonio López, a dues tintes (negre i vermell), entendrem l'extensió insòlita del llibre, amb 242 pàgines.

Posteriorment, Alomar només va donar dos tastos parcials de *La columna de foc* a les col·leccions de divulgació Lectura Popular (1913) i Els Poetes d'Ara (1924). El llibre no es va tornar a reeditar fins que l'Editorial Moll el va incorporar a la famosa col·lecció *La Balanguera* l'any 1973. I des d'aleshores no s'ha vist més el llibre ni se n'ha sentit parlar més del

gran prosista i poeta Gabriel Alomar. En els darrers 20 anys només dues persones me n'han parlat, de *La columna de foc*: Valentí Puig i Enric Sòria, grans degustadors de la poesia de primera magnitud. Sincerament, tenia l'esperança que alguna editorial de Mallorca o de Catalunya ens oferís una reedició digna de l'ocasió del centenari del poemari. Ara per ara, només em ve a la memòria una iniciativa per commemorar l'efemèride: l'infatigable Espai Mallorca ha celebrat un acte durant l'edició d'enguany de Barcelona Poesia.

Alomar és un poeta excel·lent.

Té tot el que es pot demanar d'un poeta d'altura: un sentit arquitectònic a l'hora de construir el poemari, idees substancioses i duradores, un domini impecable de la llengua i la forma. Davant d'aquesta afirmació, només es pot preguntar: ¿com és possible que es perdi tan tranquil·lament un poeta d'aquesta talla?

La resposta és força senzilla. En-

Com és possible que es perdi amb tanta tranquil·litat un poeta d'aquesta talla?

tren en joc diversos factors. L'abandó de les reedicions de clàssics moderns per part de les editorials catalanes i les institucions. L'excés historicista del món acadèmic que només veu en Alomar un poeta que exemplifica l'estètica modernista de finals del segle XIX i es nega a copsar l'actualitat de l'obra. I la utilització política i ideològica a la qual va estar sotmès l'Alomar durant l'època de la Transició. L'esquerra mallorquina sentia una necessitat de legitimar-se socialment, políticament i intel·lectualment, i va adoptar Gabriel Alomar com una figura emblemàtica que els podia donar una mica de llustre, pedigrí i credibilitat. En constatar la dura realitat del joc polític a les Illes van deixar caure Alomar com una patata calenta. No us penseu que la dreta illenca sigui gaire millor, perquè van instrumentalitzar un altre gran autor mallorquí, Miquel dels Sants Oliver, i van provocar també la seva desaparició gairebé total. *

"Gabriel Alomar (1873-1941) era un excel·lent assagista, narrador, pensador polític i cultural, teòric de la literatura, poeta i articulista. Només va arribar a publicar un sol llibre de poemes, *La columna de foc* que, en realitat, era una mena d'obra poètica reunida"

EL TRASTER

JAUME VIDAL

Als vuitanta, Sant Pere canta

Barcelona va viure una clara transformació als inicis dels anys vuitanta. Tot el seu bagatge contestatari i rebel, expressat en la joventut universitària i hippy, va experimentar una transformació. La disbauxa va continuar, però va diversificar les seves formes. L'idealisme compromès va donar pas a una certa glorificació de l'individualisme. Un canvi que va tenir com a positiu un esclat creatiu. Tothom volia demostrar el seu talent. Aquest afany exhibicionista va potenciar la creativitat. Com que tothom volia estar al lloc que calia estar, la gent anava d'un lloc a l'altre i d'aquesta manera van néixer uns curiosos mestissatges *avant-la-lettre*. Mestissatges socials que unien els nois de bona família amb la gent de barri. Tant es podia anar a un concert al Comunicat d'Hostafrancs com al Metro del Poblenou o al KGB a Gràcia. També es podia anar a prendre una copa al Metropol, a l'Eixample, o al Mervellé, al Tibidabo. Les tribus urbanes tenien els seus caus però hi havia porositat estètica i

conceptual sota una mateixa, estudiada i fingida, banalitat.

Van ser els anys de la puixança del disseny, dels *neotebeos*, de les gires musicals internacionals, dels arquitectes esdevinguts artistes, de la reivindicació d'una nova pintura, de la renovació del disseny gràfic. Tot plegat va ser divertit.

El fotògraf José Antonio Sancho va ser testimoni d'alguns dels episodis d'aquesta època i va coincidir amb els personatges que van agitar aquell moment. L'autor ha fet una tria de les seves fotografies i ha eixamplat l'horitzó cronològic d'aquesta època per presentar l'exposició *Barcelona canalla i sublim 79-99*. La mostra es presenta fins al 30 de juny en un espai amb història. Abans de ser la galeria Setba, aquest pis de la plaça Reial de Barcelona havia estat la llar de Lluís Llach i, abans, d'Ocaña.

Tres noies al bar Fantàstic. JOSÉ ANTONIO SANCHO

La combinació dels conceptes *canalla* i *sublim* fa referència a l'ambivalència dels personatges que retrata. Molts dels creadors dels vuitanta van passar de la pràctica *underground* a formar part del sistema. Un sistema, no obstant, que a les institucions, sobretot les locals, i en aquells moments, va optar per fer-se seva, o més ben dit, va integrar l'emergència de la creativitat que es produïa al carrer.

El dissenyador Javier Mariscal, el promotor de concerts Gay Mercader, el cantautor Lluís Llach, l'artista Jaume Plensa, el cantant Loquillo, el poeta Joan Brossa, el fotògraf Flowers i el creador de la fórmula dels supermercats d'art, el malaurat Jean Pierre Guillemot, són alguns dels retratats al costat d'altres personatges anònims que més que una personalitat concreta representen l'esperit del moment. El criteri de canalla i sublim és prou ampli perquè José Antonio Sancho també hi hagi inclòs Montserrat Caballé, Pasqual Maragall i Nacho Vidal. *